

Diskusia o obnoviteľných a šetrných zdrojoch energie graduje

Author: SF / Juraj Pokorný | Published: 12.05.2009

Štát konečne pristúpil k podpore

Mário Lelovský z firmy Media Control na poslednej konferencii [Real Estate Market > Slovakia 2009 - Veľtrh investičných príležitostí](#) kritizoval nízky záujem o projekty stavieb fungujúcich na princípe obnoviteľných zdrojov energie (OZE) nielen zo strany dotačnej politiky štátu (vtedy ešte plným právom!), ale takisto bežných ľudí. Napriek tomu, že donedávna priepastný rozdiel medzi podporou OZE na Slovensku a povedzme v Česku sa teraz očividne zúžil, stále ho tu máme. Štatistika za rok 2006 nepustí: kým u nás sa stihlo predat' iba 60 tepelných čerpadiel, v ČR to bolo až stokrát viac!

Marec 2009 však znamenal predsa len istý krok dopredu. Vláda SR konečne dospela k odobreniu návrhu zákona o podpore OZE a vysoko účinnej kombinovanej výroby, ktorý na domácom trhu zvýhodní výrobcov elektrickej energie vyrobenej z biomasy, vody, vetra, slnka či podzemných prameňov. Zo zákona im poskytne dlhodobú garanciu cien - až 15 rokov od uvedenia zariadenia do prevádzky, nárok na jeho prednostné pripojenie, prenos a dodávku elektriny v regionálnej distribučnej sústave. Takisto výrobcovi biometánu - špecifického druhu OZE (upravený bioplyn podobný zemnému plynu) - umožní jeho prednostnú distribúciu do distribučnej plynárenskej siete.

Skutočný prielom v toľko pertraktovanej otázke však priniesol až 20. apríl 2009, keď Ministerstvo hospodárstva SR (zrejme aj pod silnejúcim tlakom finančnej krízy, odborných kruhov i samotných médií) odsúhlasilo program štátnych dotácií na nákup a inštaláciu solárnych kolektorov a kotlov na biomasu, ktorý zahŕňa finančnú podporu majiteľov rodinných domov alebo bytových spoločností v celkovej výške 8 miliónov eur. Hoci tento krok predbežne stimuloval zvýšený záujem o vykurovanie a ohrev vody z takýchto zdrojov, ktorých návratnosť v podobe znížených nákladov je z dlhodobého pohľadu nepochybná, hovoriť o radikálnom obrate je priskoro.

Zdá sa, že ľady sa pohli aj na samosprávnej úrovni. Pokiaľ ide o alternatívne zdroje tepla a energie, všetky ašpirácie na „slovenského prvolezcu“ má mesto Nitra. Slnko, bioplyn, termálna voda - to sú v prípade mesta pod Zoborom najpravdepodobnejšie z nich. Podpisom Dohovoru primátorov v Bruseli sa totiž zaviazalo znížiť do roku 2020 emisie CO₂ najmenej o 20 percent. A tak pátranie s vidinou geotermálneho prameňa a štvrtmiliónovej dotácie Európskej komisie intenzívne prebieha...

Celosvetová akcia Hodina Zeme 2009 (Earth Hour 2009) z 28. marca 2009 mala upozorniť na to, že na emisiách CO₂ v atmosfére sa podieľajú nielen priemyselné, ale rovnako administratívne budovy. V pozadí jej vložnej - skôr mediálnej než masovej - odozvy u nás treba skôr ako neinformovanosť či slabú propagáciu vidieť skutočnosť, že trvalé environmentálne postoje v zmysle energetického pragmatizmu v povedomí a mentalite tohto národa nie sú ešte stále hlboko zakotvené.

Prečo Slovensko neobjavilo OZE?

To je základná otázka, nad ktorou by stálo za to sa trochu zamyslieť. Jednu zo správnych odpovedí na spomínanej konferencii naznačil Václav Matoušek z firmy Skanska Property CZ, keď povedal, že úloha meniť návyky nájomcov spočíva predovšetkým na developerovi. Ako príklad uviedol projekt energeticky úspornej administratívnej budovy Nordica Ostrava, prvej s certifikátom Green Building v Česku. Vo svetle filozofie skupiny Skanska ide o štandardný typ budovy, aký pod názvami Hagaporten a Citykajen

zrealizovala aj doma vo Švédsku.

Inšpiratívny je i projekt Solárnej školy v Kargyaku - pasívnej a slnečnou radiáciou kompletne vykurovanej ekologickej stavby, ktorú uprostred vysokohorskej himalájskej púšte v nadmorskej výške 4 200 metrov postavil vlani s pomocou sponzorov a početných dobrovoľníkov, bez použitia ťažkej techniky a z tradičných prírodných materiálov (kameňa, piesku, hlíny, slamy, riečneho ílu, kroviny yakzee, dreva a skla) Jan Tilinger z občianskeho združenia Surya.

Nízkoenergetický inteligentný iDOM firmy Media Control v Bratislave dokazuje, že pomocou integrovaného riadenia moderných prvkov (veľkoformátové okná so žalúziami, dotykové monitory slúžiace na zmenu teploty v jednotlivých častiach domu, ovládanie audiovizuálneho systému, zahrievanie sauny, meranie vonkajšej teploty či sily vetra) sa dá docieľiť maximálna kvalita bývania pri minimálnych nákladoch na prevádzku a zaťaženie prírody. Možno z celoslovenského hľadiska je vyše 40 rodinných, bytových a komerčných objektov, na ktorých sa dosiaľ zrealizoval, žalostne málo. V každom prípade však ukazuje smer, akým by sa mal vývoj bývania v 21. storočí vydať a potvrdzuje, že environmentálne projekty môžu byť jednou z ciest k oživeniu trhu nehnuteľností.

Internetový časopis Stavebné fórum.sk nechce zostať počas diskusií o možnostiach využitia OZE, legislatívnych podmienkach pre tzv. zelené projekty a návodoch, ako sa stať úspešným žiadateľom o dotácie v ústraní, preto zorganizoval na mesiac máj dve podujatia. Prvým bude diskusné stretnutie [Šetrné zdroje energie a možnosti úspor](#) (hlavní partneri: ASP, a.s., bnt - Sovova Chudáčková & Partner, s.r.o.), v rámci ktorého vystúpia 14. 5. 2009 v bratislavskom Art Hotel William Karol Galek (GENERM, s.r.o.), Zuzana Chudáčková (bnt - Sovova Chudáčková & Partner, s.r.o.), Luboš Kulíšek (Grundfos, s.r.o.), Jan Rousek (Slovenská inovačná a energetická agentúra) a Pavel Starinský (Slovenská inovačná a energetická agentúra).

Dejiskom druhej, podobne zameranej diskusie nazvanej [Nové ekologické trendy v stavebníctve - biomasa, vodná, veterná a slnečná energia](#) sa stane 19. 5. 2009 hotel Doubletree by Hilton v Košiciach (generálny partner pre regióny: INVA GROUP a.s.), kam sa o svoje poznatky a skúsenosti z danej sféry prídu s účastníkmi podeliť Dušan Čellár (GEOTERM Košice, a.s.), Peter Horbaj (Strojnícka fakulta TU v Košiciach), Milan Husár (Košický samosprávny kraj), Peter Chomjak (Slovenská agentúra životného prostredia), Karol Keher (Slovenská inovačná a energetická agentúra), Peter Tauš (Fakulta BERG TU v Košiciach) a František Vranay (Centrum obnoviteľných zdrojov energie).

Samozrejme, vítaný je každý, koho problematika obnoviteľných a šetrných zdrojov energie či už z odborných alebo len čisto utilitárnych pohnútok oslovuje. Diskusia o nich totiž graduje.

Ilustračné foto - Media Control

1 - iDOM: projekt

2 - iDOM: realita

12.05.2009 09:17, SF / Juraj Pokorný